

ՄԵՆԿ

Տարեկան գինը 10 ռուբլ, կէս տարվանը 6 ռուբլ:
Առանձին համարները 5 կոպեկով:

Թիֆլիսում գրվում են միմիայն խմբագրատան մէջ:

Օտարազգայնացիք դիմում են ուղղակի
Тифлис. Редакция «Менк»

Խմբագրատունը բաց է առաւօտեմէ 10—2 ժամ
(Բացի կիրակի և տօն օրերէն):

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով:

Յայտարարութիւններ համար վճարում են
խրաքանչիւր բառին 2 կոպեկ:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

«ՄԵՆԿ» բաժանորդագրութիւնը շարունակվում է:
Խնդրում ենք բաժանորդներին շտապել յայտնել իրանց ցանկութիւնը մեր լրագրին գրելով:

ԲՈՎԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ: Նամակ Նուբուր: Նամակ խմբագրին: Ներքին լուրեր: ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ: «Московский Телеграф» լրագրի յօդուածը: Արտաքին լուրեր: ԱՌՆԻ ԼՈՒՐԵՐ: ՀԵՆՈՒՐՆԵՐ: ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ: ԲԱՆԱՍԻՐԱՅԻՆ: Նամակ Թիֆլիսացի:

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ՆՈՒԹՈՒՑ

Փետրվարի 8-ին

Դեռ մի ամբողջ տարի արանից առաջ Նուբուր անտառապետութեան մասում ծառայող մանր պաշտօնատարներից (офисъёв и полъсови-хъ), որոնց մի նշանաւոր մասն այժմ արձակված է պաշտօնից, մասնաւոր խօսակցութեան մէջ՝ այս վերջին ամիսների ընթացքում բոլորովին սպառվել են իրանց կողմնակի արդիւնքները և թէ՛ նշանակված չնչին ուժիկներով սատարել դժուարութեանը են կարողանում կերակրել իրանց բազմաթիւ ընտանիքը: Նրանք հառաչելով էին երանութիւն տալիս անցեալ տարիների երջանիկ և փառաւոր արդիւնաւորութեանը: Մտաբերում եմ և ես այն բախտաւոր ժամանակները, երբ մի տեսակ իրարանցում կար՝ անտառապետութեան մասում, որ և իցէ պաշտօնով, տեղ ստանալու ցանկութեամբ: Այս վերջին հանգամանքների շարժանքով մի տեսակ հանկուտ էր ամենիս համար, և այսօր իսկ նա դարձեալ հանկուտ է մնում շատերի համար:

Անցեալ յոնվար ամսի վերջերում մի օր պատահմամբ իմ սեպական գործերով մտայ այժման անտառապետ պ. Եպիսկոպոսեանցի սենեակը, ուր և դտայ նրան զրազված մի մասնաւոր ցու-

ցակով: Իմ երկար ու բարակ հարցափորձերից յետո՛ւ, երեքսաւ, որ այն ցուցակը, որով զրազված էր նա, չառ հետաքրքրական է: Այս պարոնը թըւանշաններով հաշուել և ձեռնարկելու դուրս էր բերել այն բոլոր արդեանց որքանութիւնը, որոնք՝ Նուբուր անտառապետութեան ձեռքով 1871 թիւից սկսած մինչև այսօր—1883 թականը՝ տարուց-տարի մտել էին անտառական դանձարանք: Ուշադրութեան արժանի էին մասնաւոր այդ արդեանց չափը և նրանց 12 տարվայ ընթացքում զանազան չընթանալու ստացած տարբերութիւնը: Իմ կողմից մեծ նշանակութիւն տալով այդ թւերի զանազանութեանը և կամենալով անտառային գործերով պարագլուխների հետաքրքրութիւնը լցուցանել, ահա այստեղ մի առ մի նշանակում եմ միջեւ ընդր թւանշանները, որոնց համեմատութիւնից հեշտութեամբ կարելի է եղբակացնել, թէ ինչ անցեալ է ունեցել Նուբուր անտառապետութիւնը: Անտառապետ պ. Զիշինազէլի օրով եղած արդիւնքը. 1871 թիւի—6639 ռուբլ 45 կոպեկ, 1872 թ.—6892 ռ. 59 կ., 1873 թ.—6785 ռ. 13 կ., պ. Կառնարականի օրով՝ 1874 թ.—7928 ռ. 13 կ., 1875 թ.—10,212 ռ. 51 կ., 1876 թ.—9383 ռ. 52 կ., 1877 թ.—8810 ռ. 36 կ., 1878 թ.—9800 ռ. 49 կ., պ. Պերեպոլկինի օրով՝ 1879 թ.—11,015 ռ. 87 կ., 1880 թ.—12,118 ռ. 83 կ.: Այս 1880 թականի արդեանց մէջ է մտել և Բաղու-Թիֆլիսեան երկաթուղու շինութեան, հեռագրական սիւների և զանազան պիտուքների համար դուրս թողած փայտեղէնից ստացված արդիւնքը, որ է 3794 ռ. 95 կ. ուրեմն, եթէ այս պատահական արդիւնքը հանենք 12118 ռ. 83 կոպեկից, այն ժամանակը 1880 թականի արդիւնքը պէտք է հաշուել 8323 ռ. 88 կոպեկ: Պերեպոլկինը իր պաշտօնը վարել է մինչև 1881 թ. յունիսի 1-ը, իսկ այնուհետեւ մինչև այսօր էլ, շարունակում է վարել այդ պաշտօնը պ. Եպիսկոպոսեանցի, և 1881 թ. արդիւնքը եղել է՝ 15,266 ռ. 16 կոպեկ, իսկ 1882 թիւին՝ 20,651 ռ. և մի քանի կոպեկ: Եթէ այս հանգամանքների վրա աւելցնենք և այն՝ որ վերջին երկու տարվայ ընթացքում համեմատաբար շատ քիչ անիւ էին այրվում Նուբուր գաւառում, քան առհասարակ անցեալ տարիները,—հետևապէս և շինութիւնների համար էլ քիչ էր փայտ բերվում ան-

թէ վաղուց չէ որ ըստեր է, վայ յաղթողութեանը: Պ. Ալվազեան կըսէ թէ՛ հող պ. Արզաք Զովանդան իրեն ըսած է թէ՛ «Թէ որ հինգ աշակերտ կարենաս ընդունել տալ, գլեղ Սահակ Մէսրոբի կարգը պիտի դասնէր»: Այդ քանի որ Ալվազեան կրկնապատկել ընդունել տուաւ, ուրեմն դասը պէտք է դասէ:

Ամեն պարագայի մէջ եթէ Ալվազեան ու է պատժայ պիտի ենթարկուի, վասն զի յաղթած է պարագայներէ և ամեն ոք փոխանակ գործը դիւրացնելու էնթիքները ըսած են դժուարացնելու, հարկի է որ գէթ բարոյական դատաւարութիւնը, որ գրուի նաև անոնց որ այսպիսի ցուրտ ձմեռ եղանակի մէջ այս խեղճ տղայները լուսնեղ, ձուրեղ, ծովերը ձգեցին:

Իսկ այն սուրբ դայրացեան շնորհներ որ մեր անբո՛ւ առաքելի խմբագրիչները կը սլացնեն «բաղդախիւր» Ալվազեանի գէմ, մեր միտքը կը բերէ «իշուն և կենդանեաց ժամտախտին առակը»: Սուկայի ժամտախտը ինկած էր կենդանեաց աշխարհը. կոտորածը մեծ էր. տիւրութիւնը անհուն: մեղաւորը և նա զօհն ու իրենք փրկուին: Ձեռքերն սրտերնուն վրայ տանելով ամենը կը խոտովանեն իրենց մեղքերը:—Նախ առեւծն է որ կըսէ թէ՛ հաւանորէն մի քանի մեղքեր ունի: Բայց նշանակութեան արժանի ըլլալու չեն: Գաւառակներ, օշխարհի պատուներ կերեր է, և երբեմն ալ հովիւը միտին:—Այդ ուշադրանքը կը յայտնէ թէ՛ սարկայ միթէ մեղք է, պէտք է ապրել, ինչ կըլլայ այսօր:—

տուներից, այն ժամանակը հեշտ է լուծել այն հանկուտը՝ թէ ինչո՞ւ անցեալներում շատերն էին այնպէս ջնրմ եռանդով ցանկութիւն յայտնում՝ անտառապետական բաժնում որ և իցէ պաշտօնով ծառայելու համար, և այն՝ թէ ինչո՞ւ վերս յիշված մանր ծառայողները՝ երանաւոր անցեալի առատաբերող արդիւնքների վայելումից զրկված յուսահատական ներկայիցն էին դանդաղում:

Մ. Ա.

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐԻՆ

Թիֆլիս փետրվ. 15-ին

Երէկ (ամիս 14-ին) ամենքը շտապով վազում էին Վաթիկ մայր եկեղեցին Ներսէս Վ-դ Վաթիկի կուսի հոգեհանգստին ներկայ գտնվելու (որոնցից մէկն ես էի):

Հոգեհանգստը շատ հանդիսաւոր կերպով էր կատարվում եկեղեցու դռնում. դիպագրել չուրջ պատել էր հողերական դասը, յետոյ Ներսիս սեան դպրոցի աշակերտներն իրանց տեսչով և ուսուցիչներով, նոյնպէս կանայք և մարդիկ խուռն բաղնիքներով, հիւանդի եղանակով երգում էր երգերիկ խումբը: Հանգստեան արդեւք վերջացնելուց զինի դուրս եկաւ (չը գիտեմ նա աշակերտ էր թէ ուսուցիչ) և սկսեց ճառել Առաքել Բաճաթեանի կենսագրութիւնը. ժողովուրդը ասլւած նայում էր այս յեղափոխութեան վրա:

Արդարեւ Բաճաթեանի մասը մեծ կորուստ է գրական առաջնորդի համար և անպատճառ հարկաւոր էր տօնել նրա մահուան յիշատակը, բայց ոչ անշուշտ 14-ին, քանի որ այդ օրը՝ Թիֆլիսի հայ-հասարակութիւնը յատկացրել է մի նշանաւոր կաթողիկոսին—Ներսէս Վ-դի և 25 տարի շարունակ տօնել է նրա մահուան յիշատակը: Միթէ՛ հայ ազգի համար Բաճաթեանը բարձր էր քան Ներսէսը: Միթէ՛ աստղի փայլը՝ արեգակի ճառագայթներից աւելի լուսաւոր է, միթէ՛ ժամանակ որոշող նշաններն բարձր են ժամացոյցից և սլաքից, միթէ՛ էլ կարելի փոխանակ 14-ի—20-ին կատարել Բաճաթեանի հոգեհանգստը (քանի որ մի անգամ կատարվի 13-ին Մոզին եկեղեցում), միթէ՛ Ներսիսեան դպրոցի վարչութեան կարողութեան էր այդ, և այդ վարչութիւնը երբ վերադար-

ձաւ դպրոց և տեսաւ Ներսիսի պատկերը՝ արդեօք չը կարմրեց, արդեօք չը խղճահարկեց իր սպեւ-րակութեան վրա: Ահա քեզ կաթողիկոսութեան պաշտպանող կուսակցութիւնը:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կրկնում ենք մեր բոլոր թղթակիցներին, որ յօդուած, թղթակցութիւն կամ լուր գրելու ժամանակ թղթակցը պէտք է յայտնէ խմբագրութեանը իր խկական անունն ու ազգանունը, թէ և այդ անունն ու ազգանունը տպվելու էլ չի վնի լրագրի մէջ:

ԲԱՐՈՒՅՑ ստացանք հետեւալ նամակը Քիւվար գիւղի դպրոցի հոգաբարձու Միլադեան Զովհաննէսեանցից: «Արդէն ձեր լրագրի միջոցով շնորհակալութիւն յայտնեցի այն պարոններին, որոնցից իւրաքանչիւրը նուիրեց մի հայոց թերթ Քիւվար գիւղի դպրոցին: Այժմ էլ խնդրեմ տեղ տալ ձեր լրագրում մեր շնորհակալութեանը պ. Ներսէս Արքանաւան Տէր-Ներսէսեանցին, որ նուիրեց 10 ռուբլ մեր դպրոցի աշակերտաց համար դասական պիտուքներ գնելու համար: Կը ցանկայնք որ ուրիշները հետեւին այդ պարոնների օրինակին:»

ԱՍՏՐԱՍՆԻՑ մի պարոնից, որ ստորագրել է նամակի տակ Զ. Հ. գլխաւորութիւն, ստացանք 10 ռուբլ յօդուած վանի կենտրոնական վարժարանի:

Պ. Պետրոս Տէր-Զովհաննէսեանց գրում է մեզ ՂՈՒԲԱՑԻՑ հետեւալը: «Ներսէս բէկ Սարուանց, ահա երեք տարի է, որ միանուազ նուիրում է Ղուբայի հայոց հոգևոր դպրոցին 100 ռուբլ: Այս տարի էլ տեսնելով դպրոցի դուրսութիւնը, կրկին նա նուիրեց 100 ռուբլ: Ուրեմն 4 տարի շարունակ պարոն Սարուանց օգնում է մեր դպրոցին: Թող նրանից օրինակ առնեն մեր հարուստ վաճառականները, որոնք միմիայն դանձ են դիմում: Մեր խորին շնորհակալութիւնն ենք յայտնում պ. Սարուանցին:»

ԵՐԵՒԱՆԻՑ մեզ գրում են: «Յունվարի 30-ին

բայց ան ալ կը դողդայ, վերջապէս չը դիմանար և ներողութիւն խնդրելով դուրս կելլէ: Միանգամայն կէս կատակով կըսէ թէ՛ չը գրեն ատենադպրութեանց մէջ որ պատրիարքը բարկանալով ձըղեց գնաց: Խորեն, Մտաթէոս և ուրիշ արքայաներ ու հայր սուրբեր բացակայ են: Պատրիարքը թափուր անկողին յով Սիմոն եպիսկոպոս չալի մը մէջ քիթը բերանը պլլած կծկտեր, կլորցր նստեր է: Քոյն է Մկրեան տէր հայրը, արիարար նստած, և կուռնով կը տաքնայ: Անդին պարզ սենե հագած մի քանի վարդապետներ: Կարծես կաթողիկոսի սուրբ կը պահեն, միայն մէկ կողիկ վարդապետ մը թաւիլ ունի գլուխը: Վարդապետներն ալ իրենց մօզաններն ունեն, այժմ իրենց մէջ ամենիշակագոյնը չէ որ յարդի է, այլ սեր, ինչպէս մեզ համար: Գլխաւոր իր տեղն է: Ատենապետ պ. Թիւրքաբեան կը ջանայ ինքզինքն բռնել որ ակուններն չը կոտորին իրարու դարձուել: Ատենապետը չափազանց լուրջ է. կը տեսնես թէ պաշտօնին բաւական վարժած է և կթէ քիչ մ'ալ շարունակէ այսպէս ժողովը պիտի ըսէ թէ՛ «տէրըս գտայ»: Ատենապետին երկու քովերն են երկու ատենադպրներն, պ. Զօպանեան խնդրել նստած, և պ. Սուրենեան իր մէջ տաքնայ պոչով վը դրան կողմը կը նայի թէ՛ արդեօք փողոցը կուռն մը, ծեծ մը կայ որ երթայ մէջ նստուի: Ատենապետները փոխանակ զիր գրելու մէջը մէկ ձեռքերնուն, մէյր միւս ձեռքերնուն մէջ կը փըլեն: Ժողովարանի մէջ տեղը փոքրիկ մանղալ մը կայ ուր քանի մը կարմրած ամուսններ կը պլլան և գրագիրները աչքերնին կը տաքնեն:

ԲԱՆԱՍԻՐԱՅԻՆ

ՆԱՄԱԿ ԹԻՒՐԳԻԱՑԻՑ

Կ. Պոլիս, 2 փետրվարի

Պ. Արքանաւ Ալվազեանի խնդրոյն մէջ կը մնայ ուրիշ երկու կէտ: Առաջին պ. Ալվազեանի ձեռք Պոլիս դալը: Աւելորդ է ըսել որ այս գործին մէջ ընտ չը կրնար արարանալ: Ինչ որ ալ ստիպողական, կենսական հարկ ըլլայ հոս, նոյն իսկ եթէ գաւառի մահուան վրձանի մէջ, նա էր կարող իր խնամոց յանձնուած տղայը ձեռք երևի վրայ, մանաւանդ այնպիսի տեղ մը ուր մանուկները ոչ բարեկամ և ոչ ազգական ունեն:—Ներկորդ գիտնալու բան մ'է թէ Ալվազեան ինչպէս վարուցեալ այդ տղոյ՝ հետ: Եթէ Ալվազեանի հարցնես կըսէ թէ՛ լրդերու տղայները ասկէ աւելի հանգիստ և պատուաւոր կերպով չէին կրնար ճառարարորդել: Իսկ տղոց կողմէն լուսած խօսքեան հոգի նայելով Ալվազեան այս տղայները գործածել է ինչպէս Փրանսացոյ փոքր սակուացիներ, petits savoyards, և ինքն գերակաճատի մը դերը կատարել է: Մենք պատճառներ ունենք հաւատալու որ այս մասին աւելի պէտք է հաւատալ Ալվազեանի տարած աշակերտաց խօսքերուն: Այս մասին ալ ընտնութիւն մը օգտակար է:

Մինչև հիմա սա կերելի թէ՛ Ալվազեանի նըպատակը որչափ որ բարի է բայց թիկն շարժած է և պարագայները իրեն յայտ չեն եկած: Մի-

քաղաքային կրթութիւնը կայացաւ պարահանդէս յօ-
գուտ հայոց դպրոցներէ: Բազմութիւնը լցրել էր
կուրքը: Պարահանդէսի արդիւնքը 573 ռուբլ եղաւ,
որից ծախս 119 ռուբլ դուրս գալով, դպրոցներին
մնաց 454 ռուբլ դուրս արդիւնք: Այդ երեկոյ պա-
րահանդէսի դրոշմին աջակցում էին օրիգրդ Գա-
րիանէ Զովհաննիսեան, տիկին Ա. Օրբէլի և մի
քանի պարսններ:

Նոյն տեղից մեզ դուրս եկաւ: «Ներսիսի վաճա-
ռանոցի վրա առաջին հարկաւորութեան միջոցը-
նէրը ծախվում են հետեւեալ դիւրութիւն: Տաւարի մի
ֆունտը 8 կոպէկ, ոչխարի մը 10 կ., հացը 12
ֆունտը 26 կ., առաջին տեսակը ֆունտը 4 կ.,
հալած խոզը 35 կոպ., բրինձը 12 ֆունտը 50 կ.,
ցորենի խալվարը 24 ռուբլ, առաջին տեսակից,
վերջապէս բոլորը 12 ֆունտ 2 ռուբլ:»

Վ.Ա.ՂԱՐՇԱՊԱՍԻՑ մեզ հաղորդում են որ
փետրվարի 5-ին Արիտաստեան եպիսկոպոս Սեդ-
րակեանց հրաժարական ձաշը տուեց վաղարշա-
պատցիներին և այս օրերս պատրաստվում է ու-
ղեւորվել դէպի Ռիֆլիս:

Վրաց թատրոնական խումբը, որ շարունա-
կում է իր ներկայացումները տալ Արծրունու
թատրոնում, այս օրերս ներկայացնելու է Շէկս-
պիրի պիէսաները, վրացերէն լեզուով: Նախ կը
ներկայացվի «Թագաւոր Լիր» և ապա «Համլետ»:

Այս օրերս Ռիֆլիսի կրթութեան դիմակաւոր
պարահանդէս կար, որից յետոյ կրթութեան դա-
րձնեւորում հասարակութիւնը սկսեց ընթերց ու-
տել: Սերահանդէսի միջոց մօտ նոսրած էին հայ երե-
ւանացի վաճառականները, միւսի մօտ վրացի օ-
ֆիցերները: Մի ամենապարզակ առիթով միմեանց
ծանր խօսքեր ասելով երկու կողմն էլ դադարեցան
և հարցը պատելն դադարեց, վրացի օֆիցերների
կողմից սրերը մերկացվեցան, իսկ հայ երիտա-
ւորները տոբակեցան զոչտպանով և առաջին պա-
տահած գէնդով: Ամաններ, չիշեր, աթոռներ, ա-
մեն բան օդն էր թռչում: Միւսիցի դէմքը օրի
ծանր վէճեր ստացաւ, իսկ օֆիցերը Մ-օֆի ճա-
կատը պտտովից դիտու չիշի հարուածից:

Պ. Յ. Բիւրքեանից, Վիեննայից, ստացանք
հետեւեալ նամակը: «Վնցիալները յարգելի խմբա-
գրութեանց զբաժն փոքրիկ լուրերուն մէջ, չը դի-
տեմ ինչ կերպով հետեւեալ տպագիր սխալը ա-
ռաջ եկած է. «Ապրիլ ամսի վերջերը պատիւ
կունենան Ռիֆլիս դա» (Մշակ, № 1, 1883),
իբրև թէ այս խնամտանք ունով միտք յայտնելու
ճարտարութիւնը իրօք ևս ունեցած լինէին: Մինչ-
դեռ բոլորովն պարզ է, որ, երբ և իցէ, ի՞նչ պա-
տահան արժանաւոր դէպքեր, որոց համար ար-

Նրկու վարկեանք մէջը երկաթէ մեծ դուռը կը
բացուի, պաղ հովը կը փչէ ներս, ժողովականները
ամէնքը մէկ գլուխ եղած, ետ կը դառնան: Մար-
դուն մէկը ապուշ ապուշ դուռը կայնէր ներս կը
նայի, ամենքը կը պոտան «դուռը դոցէ, դուռը
դոցէ»: Ան կը գոցէ, նայեալ ուրիշ մը կուգայ, ան-
կէ ուրիշ մ'ալ, վերջը չը գար: Ազգ. վարչութիւ-
նը նստած է Գրեանի մէջ կողմի վերի ծայրը:
Պարզ դրասեղան մը, կանաչ գորգ մը, փայտէ
աթոռներ: Թորոսեան էֆէնդի, ատենադպիրը,
մէջ տեղը նստած է, բէշէրը իրարու վրայ բե-
րած, բարն բռնած: Մերթ ընդ մերթ աչքերը վեր
վերցնելով կը նայի Գրեանի ձախակողմը, ուր
ճիշտ իր դիմաց նստած է Սերապ: Ասոնց աչքերը
լեզու են: Թորոսեան էֆէնդի իր ակնարկներովը,
նայելու եղանակովը, կուգէ հասկնել Սերապին թէ
դու զիս նստեցիր Միացեալ ընկերութեանց ատե-
նապետութիւնին, բայց ետ նայէ ուր եկայ: Իսկ
Սերապ իր քմիծաղակով կը հասկնէ, «համբերէ,
համբերէ կը տեսնես»: Թորոսեան էֆէնդի չորս
կողմն են ժողոված վարչութեան անդամները, ա-
մենուն գլուխները Թորոսեանի կողմըն վրայ ծը-
ռած: Կարծես Քրիստոսի ընթերցի պատկերն
է. նմանութիւնը կատարեալ ըլլալու համար
հարկ էր որ Զուլայ քմիքն ալ հոն ըլլար,
բայց նա ծածկուած ո զիտէ որ անկիւնը
գաղթած կը դաւ: Գրեանին ձախ կողմը նստած
են մի քանի անձինք և Սերապ, որք լուսաւորեալ
երիտասարդներ ըլլալով անջրպետ մը ձգած են
քահանայից և իրենց մէջ տեղը: Պ. Պերսեբեան
ալ հոն է, և ինքն ալ Շահուրի խօսքերուն իրաւ

դարն պատիւ դգամ, հաւատի եմ, սակայն, թէ
Ռիֆլիս դալու համար երբէք պատիւ չեմ դգա-
ցած և ոչ էլ կը դգամ: Ի դէպս կը համարեմ
յայտնել մեծարելի խմբագրութեանը որ ձեզ ծա-
նուցածս Վիեննայի հարուստ հայ ուսանողներն
հրատարակվելը շարաթաղիրը, տպագրական
թանգ ծախուց անսկսկալ արդիւնքի պատահելով,
զանց առնվեցաւ:»

ՄՕՍԿԱՎՍԻՑ պ. Սերգէյ Իվանիչ Եղեանց նուի-
րել է 10 ռուբլ, որպէս զի մի օրինակ «Մշակ»
լրագրից ուղարկեց որ և իցէ աղքատ հայոց գիւ-
ղական ուսումնարանին: Կատարելով պ. Եղեանցի
ցանկութիւնը, կուղարկենք մեր լրագրի մի օրինակ
Օրդուբաթ, Մկրտիչ ֆանեանցին, խնդրելով նը-
րան որ հասցնի «Մշակ» այդ օրինակը Տանա-
կերտ գիւղի հայոց ուսումնարանին:

Ներսիսեան դպրանոցի բարձր դասարանի ա-
շակերանից մին խնդրում է մեզ յայտնել, որ
ցանկանում է մասնաւոր դասեր տալ, պատրաս-
տելով թէ աշակերտներ և թէ աշակերտութիւններ
հետեւեալ ուսումնական տարիւց համար: Նաև կա-
րող է պարսպել կրկնութեամբ նրանց անցած
դասերի, ներկայ ուսումնական շրջանում: Հարց-
նել «Կովկաս» հիւրանոցի տակ գտնվող պ. Յ.
Տեր-Յովսէփեանցի ծխախոտի խանութում:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

МОСКОВСКИЙ ТЕЛЕГРАФЪ ԼՐԱ-
ԳԻՐ ԹՅՈՒՈՒՄԸ

Մի քանի խօսք Արմենիայի մասին
վերնագրով հետեւեալ յօդուածը գտնում
ենք Մօսկվայի «Моск. Телеграфъ» լրա-
գրում:

Լուրերը յեղափոխական շարժման մա-
սին թիւրքաց Հայաստանում ստուգվում
են: Օսմանեան կառավարութիւնը բոլոր
ջանքեր է գործ դնում այդ շարժումը ճշն-
շեւու համար: Ամեն տեղ կատարվում են
կայանաւորութիւններ և հետախուզութիւն-
ներ: Այս օրերս Վանում ոստիկանութիւնը
գտաւ ստորերկրայ պահեստների մէջ վա-
ռօզ, գէնք և պատերազմական այլ իրեր:

Գեռ ևս Արմենիայի մէջ ծագած յեղա-
փոխական շարժման լուրն իմանալուն պէս,
եւրօպական մամուլը, եւրօպական մի քանի
գիտնականների հեղինակութիւնները, որոնք
հետազոտել են թիւրքաց Հայաստանը ծա-

հաւատալով, կուգէ Օսմանի նմանիլ և մէջը աջ
կողմ, մէջը ձախ կողմ կանցնի: Երկու ձեռքերը
նստած աթոռին տակ, ոտքերը երկնցուցած, կու-
գէ հասկնել թէ «ինքն է փոքրիկ լուսնիկը Արա-
րիչը»: «Ինչպէս որ այս գրաքառանկներուն դրա-
կան լեզուն առըկէին կը նմանի, զգեստներին
ալ նոյնպէս է: Զգեստներին խառն է սև, ճեր-
մակ, կարմիր, և մանաւանդ դեղին բանթալոն մը:
Այսպէս է Գուրգէն, այսպէս է Ռիֆլիս, առըկե-
նի ոճ, առըկէին զգեստ: Ինչ կրկանենք, սառ-
նատան մէջ պիտի որոճան աղգային գործոց վրայ:
Չը մոռնամ ըսել որ ժողովարանի մէջ միայն մէկ
խեղացի մարդ տեսայ: Այդ մի երեսփոխան էր
որ պիտի էր: Գինի, օղի, ուտ, ամենքը իր կո-
կորդին անցել են և հիմա հանգիստ աքաղաղեալ
տես է: Գինովութիւնը ոչ միայն երեսփոխանին
անձին օգտակար է այլ և ազգին ալ: Գինով ե-
րեսփոխանը լուիկ մնջիկ նստած է: Ինչ աւելի
մեծ ծառայութիւն կրնար մատուցանել այսօր:

Իսկ տաճարին մէջին տախտակաւ ձայնի կը
լուրն: Երեկոյան ժամերգութիւն կը կատարուի:
Մի քանի պանդուխտներ խեղճակ խեղճակ կե-
ցած կաղօթեն, միտքաբանը կորուսն: Եւ վաղ-
կեան մը պէտք է թողուլ ժողովարանը մտնել
միւս դռնէն, կոթնել սինի մը և խորատուով
մտածութեանց մէջ: Ահ, այն մեղամաղձիկ տպա-
ւորութիւնը որ կը գործէ սրտերնուս վրայ մեր
եկեղեցւոյ երկնայեան ժամերգութիւնը: Ինչ յի-
շատակներ չը դարձուցանէր ի մեզ: Բայց յիշա-
տակներով ու աղօթելով չէ որ պիտի փրկուինք:
Միայն թէ ժողովականներն ալ զայս գիտնալով

նօթ լինելով այդ երկրի բնակիչների ծանր
դրութեան հետ, համակրութեամբ վերա-
բերվեցաւ դէպի այդ շարժումը: Այդպէս
Լօնդօնի «Times» և «Standard», Ման-
չեսթերի «Manchester Guardian», Բերլինի
«Vossische Zeitung» և նոյն իսկ Կ. Պոլ-
սի «Stamboul» և «Eastern Express»
լրագիրները նուիրեցին շատ յօդուածներ
այդ խնդրին:

Թիւրքիայի հայերը իսկապէս չեն վայե-
լում որ և է պօլիտիկական կամ քաղաքա-
կան իրաւունքներ: Ինչ կարող է անել ա-
մեն իրաւունքներից գուրկ ամբօրին համար
Կ. Պոլսի «ազգային ժողովը» որ բաղկացած
է սուլթանի հշու ծառաներից, որը ինչպէս
յայտնի է, խիստ թշնամի է ամեն տեսակ
նորամուծութիւնների և ընթերցանների, որոնք
պատճառ կարող էին դառնալ ժողովրդի
զրուլեան բարեօրոն: Սակայն ազգային
ժողովի մէջ պատահում են մարդիկ, որոնք
ջերմ կերպով նուիրված են ազգային շահե-
րին, բայց նրանք շատ սակաւթիւ են և
այդ պատճառով նրանց ցանկութիւնները
մնում են չիրազորված: Կ. Պոլսի հա-
յոց պատրիարք Ներսէս շատ անգամ դի-
մել է սուլթանին յիշեցնելով նրան Արմե-
նիայի մէջ ընթերցանների անհրաժեշտութեան
մասին, համեմատ Բերլինի դաշնադրի
61-որդ յօդուածի: Բայց այդ պահանջների
վրա սուլթանը շատ քիչ ուշադրութիւն էր
դարձնում, որի հետեանքն այն էր, ինչպէս
յիշում է ընթերցողը, որ պատրիարքը իր
պաշտօնից հրաժարական տուեց և ի՞նչ
այժմ յարգելի հօլիւր կրկին համաձայնեց
ստանձնել իր պաշտօնը, այդ նրա պատճա-
ռով է, որ ազգը այդ պահանջում էր, իսկ
սուլթանը նորոգեց մտքն իր ընթերցանների
մասին իր խոստումը: Բայց այնու առկայ-
նիւ Բ. Կուռը մի ակնարկ էլ չէ անում
թէ ցանկութիւն ունենար իրազորել Բեր-
լինի դաշնադրի 61-որդ յօդուածը:

Մի և նոյն ժամանակ սպասել անկարելի
էր: Հայերի դպրը ապահոված չէ, նոյն իսկ
հայի կինն ու գաւաղները կարող են ամեն
րօպէ նրանից խլված լինել իշխանաւորների
և աւաղակների ցանկութեամբ: Կաշառա-
կերութիւնը և կամայականութիւնը մահ-
մետական պաշտօնականներին, մի կողմից, իսկ
անթիւ աւաղակային խմբեր միւս կողմից,

իրենք ալ անգամ մը պատահաններին նայելն
ներս, զթալին այդ պանդուխտներու վրա և չե-
լին չըսեն «կաղօթեն, այդ բաւ է»: Բայց ինչ փոքր
պանդուխտներու հարցը, աւելի կրակոտ խնդիր-
ներ կան որով բռնկած են մեր ստուգեալ երեւո-
փոխանները: Իսկ ըսեալն թէ Սվաճեան երեսփո-
խան պիտի ըլլան: Պ. Պերսեբեան, պ. Սերապ
ոտքի վրայ են և կը պաշտպանեն պ. Իսկ ըսեալն
խնդրել: Պ. Իսկ ըսեալն իր հրաւորութեան մահ-
ձէն իր քողը կանչել է պ. Պերսեբեան և խնդրել
է որ այդ օրը իրեն փաստաբանը ըլլայ: Պ. Պեր-
սեբեան ինքն ալ հիւանդ է և սակայն կուգայ
այն օրն «արդարութեան դատը պաշտպանել»:
ճառելու սքանչելի առիթ, ինչպէս ձեռքէ փակց-
նել: Պ. Պերսեբեան կը հասկնէ իր այստուր
ըրած զոհողութիւնը և կը կարծէ որ երեսփոխանը
այնքան զիջանքաւ են որ մեղքնալով երկու հի-
ւանդները Իսկ ըսեալն պիտի վատեցնեն իրեն
դատը: Սակայն կարծի սրտեր: Ի դուր փաստա-
բանը Իսկ ըսեալն կը ստառնեն անհորդոր
տեսութեանց մէջ: Անցեալ, ներկայ, դուրսդիտ,
Պետաւրբոս, ամենքն ի հանդէս են: Բայց այն
ամենը համոզիչ փաստ չեն: Համոզիչ փաստը
փաստաբանները մոռացել են: Անցեալ նամակի
զայս լէինք դեռ գիտեի որ գրէինք: Երեսփոխան
մը երբ կը հրաժարի անպատճառ ժողովը կը
որոշէ, կարճապաշտ ատենադպրութեանց մէջ և
երեսփոխանը կը նկատուի հրաժարեալ: Ասոնց
այս արարողութեան ոչ մի երեսփոխան հրաժա-
րեալ է: Այդ պ. Իսկ ըսեալն համար այսպիսի ար-
ձանագրութիւն մը տեղի չէ ունեցած կըսեն: Ըս-

կատարելապէս քանդում են հայ դիւղա-
ցուն: Արդարադատութիւնը բացակայ է
աւելորդ է խօսել անգամ այնպիսի սպա-
նութիւնների և յանցանքների վրա, որոնց
մասին ուսու կրկնախառն չէ էլ կարող
հասկացողութիւն կազմել: Բոլոր ասածնեւ
րին ճշմարտութեան մէջ կարելի է համոզ-
վել եթէ ընթերցողները կը յիշեն այն իրա-
դութիւնները, որոնք հաղորդվում էին լրա-
գիրներում վերջին ուսութիւնը պատե-
րազմի ժամանակ, երբ ուսանող, մանկու
երկրի խոր ընկած տեղերը, վկայ էին սար-
սափելի տեսարանների: Այժմ այդ տեսա-
յայնարակութիւնները հազիւ են յայտնվում
ու հրապարակ հանդիմ է դա շատ բնա-
կան է, քանի որ Թիւրքիայում խստացել
ցէնցուրան: Բայց և այն անհշտն իրողու-
թիւնները, որոնք անցնում են ժամանակ ա-
ժամանակ եւրօպական մամուլը, յիշեցնում
են մեզ, ակամայ, հարաւային սլովենանեւ
րի դրութիւնը թիւրքաց լուծից նրան
պատուութիւնից տուած: Այդ է պատճառ
որ ժամանակակից հայ բանաստեղծների
միւր տակ է: «Սլովենաներից հանած շղթա-
ներ» քեզ վրա, խեղճ Արմենիայի վրա են
զրկել:

Կայ հիմք կարծելու որ շատ ժամա-
նակ հարկաւոր կը լինի մինչև որ այդ
պինդ շղթաները վերացած կը լինեն
Սաստիկ յուսահատութիւն տիրում է հա-
զիւղացուն, երբ նա տեսնում է որ իր եր-
կար ու տոհմն աշխատանքի պտուղները
յայտնաբերվում են աւաղակների խմբեր
ձեռքով, որի հետեանքն այն է որ բազմա-
նում է դիւղական պրօլետարիատ, որի մի
մասը անցնում է Խուսաստան, օրական աշ-
խատանք դանելու համար:

Լուսաւորութեան ճանապարհը, որ ա-
րեւմտեղից մտել է այդ երկրը, զարթեցրեց
նրանց մէջ գիտակցութիւն և զգալ տուեց
նրանց ստրկային կեանքի ծանրութիւնը
Մարդիկ, որոնք անկեղծ կերպով նուիրված
են հայոց ազգի շահերին, միացան և կադ-
մեցին մի յեղափոխական կուսակցութիւն
որ հետզհետէ ընդունում է աւելի և աւել-
լի մեծ չափեր: Կուսակցութեան նպատակն
է մաքաւել Օսմանեան կառավարութեան
ճշման դէմ, պաշտպանելով ստորացրած և
ստրկացած ժողովրդի շահերը, որի տան-

դուրը չէ որոշել որ նա հրաժարեալ է, ուրեմն
նորա տեղ չէր կարելի ընտրութիւն ընել:—Աս-
կայն այս փաստը քանի որ չեն տար, ժողովն ալ
չը յիշի, և Իսկ ըսեալն կը նկատուի հրաժարեալ
Պ. Սվաճեանի ընտրութիւնը վաւարացուցած
Ասկէ դատ կային նաև մի քանի երեսփոխանաց
ընտրութիւնը, անոնք ալ վաւարացուցան: Աս-
ընտրողներուն մէջն է պ. Գարբիէլ Նորաստեւ
կեան, զոր դուք կը ճանաչէք:—

Այս գործերէն վերջը կարեւոր խնդիր մը կար-
գոր կը ներկայացնէր վարչութիւնը: Քանիցս ձեզ
գրած ենք թէ արեւգայներ, եպիսկոպոսներ, որք
Պօլիս գործ մը չուեն և հա թախառական կը
չըլլեն չեն ուղեր ու է պաշտօն յանձն առնուլ
Հայաստանի մէջ: Պօլսոյ օղը, շուրը, զրօսանք
ներս շատ դուր եկած է իրենց: Ըսելով չուենք
ասոր, բայց այն ատեն թող փոխեն զգեստներ
նին: Պատրիարքը և Ազգ. վարչութիւնը կուրեն
այժմ այս շարեաց առջև առնել և սրտովն այն
ամեն ինկեղեցականները որոց պաշտօն կը արդի
գաւառները և չեն ընդունել: Պատրիարքաբանը
կուգէ որ այս տեսակ եկեղեցականներուն Պօլիս
եկեղեցիները պաշտօն չը արդի և մինչև անգամ
փանքերը չընեն որ ապագայան: Այս տեսակ մի-
ջոյնները ձեռք առնելն շատ արդիւնաւոր կըլլայ
—Սակայն պատրիարքը և Ազգ. վարչութիւնը իր
ազգային իշխանութիւն կրնային այս անօրինա-
թիւնները ընել առանց խնդրել երկար բարակ
ժողովին բերելու: Բայց վարչութեան անդամնե-
րն ունենք դիտողութիւն կրնեն թէ այս տեսակ
միջոցներ ձեռք առնելը փոթորիկ կը յարուցանէ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԱՍՆԱԽՈՐ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

(ԿՈՒՅԻՍ, ՍԻՄԵՆՈՎՍԿԻ ՓՈՂՈՑ, Տ. ՀԱՆՎԵՐԻՆԵԱՆԻ):

Հիւանդները ընդունվում են ամեն օր: Առաւօտեան 9—10½ Ժ. ՆԱԽԱՍՐԻՆԵԱՆ—վերաբուժութեան և վնասական հ. և բժշկական—կանանց, երեխայոց և ներքին հ. 10½—12 Ժ. ՇԱՀԱՋԱՆՆԵԱՆ—ներքին հ. 12—1 Ժ. աչքացաւի և ԼԱՐԻՆՈՎ—ամեն օր, բացի չորեքշաբթի և կիրակի և բնիկ—չորեքշաբթի և կիրակի:

Երեկոյեան 5—7 Ժ. ՈՒՇԱԿՈՎ—երեխայոց և կոկորդի հ. երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ: Ջրային և հոգեկան հ. և էլեկտրաբուժութեան ՅԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵԱՆ—ամեն օր և, իբր խորհրդակից նոյն հիւանդութեանց համար, Ա. ԲԱԲԱՅԵԱՆ—երեքշաբթի և շաբաթ: Ընդհանուր բժշկական խորհուրդ (կոնսուլտացիա)—երեքշաբթի և շաբաթ 7—8 ժամը երեկոյեան: Գիշերօթիկ հիւանդներ: Վարձ խորհուրդ երթեկներին—50 կոպ. կոնսուլտացիան—3 ռուբ. չքաւորները—անվարձ:

Հիւանդանոցի կառավարիչ ՆԱԽԱՍՐԻՆԵԱՆ բնակվում է նոյն հիւանդանոցում:

Շուտով կը բացվի հիւանդանոցումը և Զրաբուժական բաժանումը, որին կը ձեռնարկի բժիշկ ՏԵԼԵԱՖՈՆԱՆ:

(չոր. ուրբ.)

ԾԱՆՎՈՒՄ Է

ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԳՐԱԽԱՆՈՒԹՈՒՄ

Ծ Ա Ղ Կ Ո Ւ Ն Ք

(Թարգմանականք. Ա. Մ. Ե. Պ.)

Ազնիւ թղթի վրա գեղեցկատպ:

Գինը 25 Կ:

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹԻ ՄԷՂ ԹԵՑԻ ԳՆԵՐԻ ՆՇԱՆԱՐ ՓՈՒՐԱՅՈՒՄՆ

(MAISON DE CONFIANCE) ԱՐԲՐՈՒՆՈՒ ԳԱԼԵՐԵԱ № № 156, 157, 158, 159 և 160.

Համեմատեցէք թէ՛

1 ր. 10 կ. թէ՛ չհամեմատեց 1 ր. 30 Կ.	
1 " 20 " 1 " 60 "	
1 " 40 " 1 " 90 "	
1 " 60 " 2 " 20 "	
1 " 80 " 2 " 50 "	
ամենալաւը 2 ր. 3 " —	

Մի և նոյն տեղը գործակալութիւն վաճառման շօջաղի և կակաօ-ֆրայ էսսենցիայի, Պալմերի բիսկիտների, Բազրի կոնֆետների, Շեֆիլդի զանաւորների, Տուրնելի զրինների, Գաուրի հրացանների, Վեկիլի բէլգիկների, Բարնսբիլի թամբերի, Մեկիլի ամանների, Կոլմանի կրակմալ և մանանիս, Շվարցի ալբոմներ և այլն և այլն:

65—100

ԼՈՅՍ ՏԵՍՍԻ

Յ. ՆԱԶԱՐԵԱՆՑԻ

„ՀԱՅՈՑ ԼԵՋՈՒԹԻ ՈՒՍՈՒՑԻՉ“

Երբորդ տարուայ դասագիրքը

Երկրորդ տպագրութեամբ:

Գինը 40 կոպէկ է:

Գումարով առնողներին զիջում կը լինի: Ծանոթում է կենտրոնական զրաւաճառանոցում:

ԲԱՅՅԻ

ԽԱՄՍԱՅԻ

ՄԷԼԻԹՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Գինը է 1 ր. 50 Կ.

Գիրքը բաղկացած է 467 երեսներից

Թիֆլիսում վաճառվում է:

„Մշակի“ խմբագրատանը.— Կենտրոնական գրաւաճառանոցում: Միլիմանովի տանը № № 3 և 4. Պ. Զաքարիայ Գրիգորեանցի „Կովկասեան“ գրաւաճառանոցում:— Պ. Էնֆիլաճեանցի ծխախոտի խանութում:— Պ. Շահինեանցի ծխախոտի խանութում:

Օտարաբաղադրեք կարող են գլմել կամ լիշեայ տեղերը, կամ ուղղակի հեղինակին հետեւալ հասցեով:

ТИФЛИСЪ. Редакция „Мшакъ“ РАФФИ.

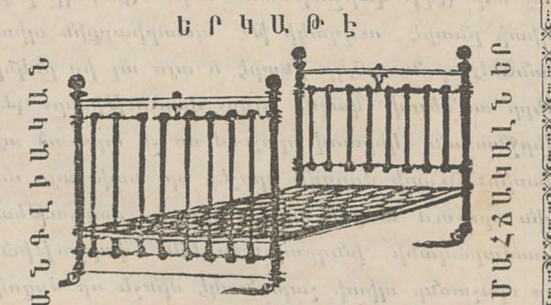
ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԵՐԿԱԹԷ ԹԵԼԻՑ խոզանկներ

(ՇՁԵՑԿԱՆԵՐ) արձաթաղած և վկայականով, ԳԼՕՐՈՒՍԻ ԳՐԻՋՆԵՐ, որոնցով կարելի է գրել ամենակոշտ թղթի վրա, գեղեցիկ թէ՛ ՅԱՄԱՆՆԵՐ մի ֆուտոն լաւ թէ՛ 1 ր. 65 Կ.: Ծանոթում են Անգլիական խանութի մէջ: Նոյն տեղը 500 տեսակ զրիններ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ՁԵՆԱԳՐԻ համար և շատ ուրիշ ապրանքներ ծանոթում են ԿԻՍԱԳՆՈՎ: 8—10

Մի ԳԵՐՄԱՆՈՒՅԻ տիկին, ՎԻՆՆԱՅԻՑ և Կաճ, միջին հասակի, կը կամենար ՈՒՍՈՒՑՉՈՒՅԻՆ կամ ԳԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒՅԻՆ պաշտօն ունենալ Թիֆլիսի մի լաւ ընտանեքում: Կարող է և ԳԱՄԱՆՆԵՐԸ գնալ:

Հասցէն „ՄՇԱԿ“ խմբագրատանը: 8—10

Մի հոգու համար 8 ռուբլոյց, երկու հոգու համար 14 ր., մահճանիկ ծովային խոտով լցված 6—9 ր. ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹԻ ՄԷՂ: Նոյն տեղը մեծ քանակութեամբ ԱՄԱՆՆԵՐ, զանաւոր պատառաքանքների, երկաթէ ԳՐԻՋՆԵՐ, կողպէքներ, թիկեր, տղամարդկերանց և կանանց ԹԱՄԲԵՐ, մատուցարաններ, ԿԼԵՕՆԱՍ, բէլգիկներ, ՀՐԱՑԱՆՆԵՐ, ալբոմներ, կոնֆետներ, թէ՛ 1-ին հոնձի և այլն 25% աւելի լաւ և էժան քան թէ՛ ուրիշ տեղը: 32—100

ԳԱԼԵՐԵԱ ԱՐԹՐՈՒՆԻ, ԴՎՈՐՅՈՎԱՅԱ ՓՈՂՈՑ

ՊԱԶԵՍ ԵՐՐՈՊԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ № 144.

СКЛАДЪ ЕВРОПЕЙСКИХЪ ТОВАРОВЪ

№ 144, ГАЛЛЕРЕЯ АРЦРУНИ

Ծանոթում են. մեծ քանակութեամբ և խիստ էժան, Վիենայի ԹՕՆԵԹ Փարիկայի ՄԷՐԷԼԻ ամեն տեսակ, նոյնպէս ՈՍԿԵՉՈՎ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐ հայելիների համար և ՀԱՅԵԼԻՆԵՐ, լուսանկարների համար ԱԼԲՈՒՍԻ Թուղթ, Բէլգիայի ԱՊԱԿԻՆԵՐ պատուհանների համար, ամեն տեսակի, նոյնպէս ՄԱՐՄԱՐԻՕՆ քար, ԹՈՒՋԵԱՑ ԱՄԱՆՆԵՐ էմալլով, ՆԻԹՐԱԹ ԳԱՐԺԱՆ, ՈՍԿԻ և ուրիշ շատ ապրանքներ:

ՎԻՆՆԱՅՈՒՄ ՀՐԱՏԱՐԱԿՎ ՈՒՄ Է L'ORIENTAL

ՅՐԱՆՍԵՐԷՆ ԹԵՐԹԸ, ԱՄԻՍԸ ԵՐԿՈՒ ԱՆԳԱՄ:

„Ժուրնալ Գ'Օրիան“ դադարեցրած թերթի տեղ է հրատարակվում այդ նոր զրկը: „L'Oriental“ թերթի տարեկան գինը 8 ռուբլ է, կէս տարեկանը 4 ռուբլ:

Գրվել կարելի է „ՄՇԱԿ“ խմբագրութեան մէջ, կամ ուղղակի Վիենայում գերով հետեւալ հասարակ հասցեով. Vienne (Autriche) M. F. Salles I. Neuer Markt

ԱՐԹՐՈՒՆՈՒ ԹԱՏՐՈՆ

Հինգշաբթի, փետրվարի 17-ին հայ դերասանական խումբը կը ներկայացնէ

ՅՕԳՈՒՏ

Պ. ՊԱՐՈՆ—ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ

ԱՐԶԱԿ Ի

Պատմական ողբերգութիւն 5 արարուածով

Անտրակտներից մէկի ժամանակ տ. ՓԱՇԱՅԵԱՆ—ՏԷՐ—ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ կերպէ

Սկիզբն է 7½ ժամին:

Տեղերի գները սովորական:

2—3

ՍՏԱՄՈՒՍԱՅԻՆ ՅԱՆԵՐԸ

ՊԵՊՍԻՆԵԱՆ ԳԻՆԻ „ԲՈՒԴՕ“

Այդ գինին շատ դուրեկան համ ունի, 25 տարի շարունակ գործ է ածվում հետեւեալ գիւղածներում. ԱՌԹԱԿԻ ԲԱՅԱՅՈՒԹԵԱՆ, ՍՏԱՄՈՒՍԱՅԻՆ ՅԱՆԵՐԻ և առհասարակ ԱՆԿԱՆՇՈՒ ՄԱՐՍՈՂՈՒԹԵԱՆ ժամանակ:

Պէպսին „Բուգօ“ ձանաչված է փարիզի բժշկական Ակադեմիայից և արժանացաւ առաջին մեդալների ՓԱՐԻՋԻ աշխարհահանդիսում 1867 թ. ՎԻՆՆԱՅԻ 1873 թ. ՖԻԼԱԴԵԼՖԻԱՅԻ 1876 թ. և ՓԱՐԻՋԻ 1878 թ.:

Paris: Hottot—Boudault, 7, Avenue Victoria.

Գլխաւոր պահեստը ԹԻՖԼԻՍԻՄ Բարձրագոյն հաստատված կովկասեան ընկերութեան գեղատան ապրանքների վաճառման:

Գէպօ Շահ-Պարսեանցի, Գրիգորի և այլ գեղատներում:

Въ Редакціи газеты

„МШАКЪ“

Продается

БРОШЮРА

„ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ ТУРЕЦКИХЪ АРМЯНЪ.“

Д. Григорія АРЦРУНИ.

Брошюра напечатана въ Москвѣ.

Цѣна 25 коп.

„ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԹԵՐԻՍՈՒՄՈՒՍՈՒՍԱՅԻՆ ՀԱՆԴԵՍ“

(1—2 տպագրական թերթից բաղկացած 1883 թ.)

Հրատարակվում է ԵՐԵՎԱՆԻՄ: Տարեկան գինն է 3 ռուբլ կանխիկ վճարելի: Ստորգրվել կարելի է խմբագրատանը: Օտարաբաղադրեք գինում են հետեւեալ հասցեով. Въ г. Эривань. Въ редакцію журала „Гигиеническаго листка“ խմբագիր հրատարակիչ, Երեւանի քաղաքի բժիշկ ԼԵՈՆ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆՑ

3—5